

Förhandlingsmandat Euratom-Ryssland

Miljödepartementet

2009-09-11

Dokumentbeteckning

8753/09 ATO 35 COEST 135

Proposal for a Council Decision for the negotiation of an Agreement between the European Atomic Energy Community and the Russian Federation for cooperation in the peaceful uses of nuclear energy

Sammanfattning

Kommissionen antog den 8 april 2009 ett förslag till förhandlingsmandat för ett avtal mellan Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Ryska federationen härafter benämnt Ryssland, om samarbete gällande fredlig användning av kärnenergi. Ett förhandlingsmandat gällande handel med kärnbränsle med Ryssland, antogs av rådet hösten 2003 och har sin utgångspunkt i den s.k. Corfu-deklarationen från 1994. Förhandlingarna har dock inte lett fram till något avtal med Ryssland.

Kommissionen har nu föreslagit ett nytt förhandlingsmandat med ett bredare innehåll som presenterades för rådsarbetsgruppen för Euratomfrågor (WPAQ) den 10 juni. Förhandlingsmandatet avser att skapa en "Level Playing Field" på kärnenergiområdet för EU-Rysslandsrelationerna där förutom handel med kärnbränsle även ingår industrisamarbete, tekniköverföring, exportkontroll, kärnsäkerhet, strålskydd, avfallshantering, kärnämneskontroll, fysiskt skydd, skadeståndsansvar vid olycka m.m.

Regeringen är positiv till överenskommelser med Ryssland på EU-nivå. Det avtal som förhandlas fram baserat på detta förhandlingsmandat bör kontinuerligt stämmas av mot de förhandlingar som rör det s.k. post PSA-avtalet (partnerskaps- och samarbetsavtal) som också förhandlas med Ryssland..

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionen har lagt fram ett förslag till mandat för kommissionen att förhandla fram ett avtal mellan Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Ryssland för samarbete inom fredlig användningen av kärnenergi. Förslaget presenterades den 10 juni 2009 för rådsarbetsgruppen för Euratomfrågor.

Ett förhandlingsmandat gällande handel med kärnbränsle med Ryssland antogs av rådet hösten 2003 och har sin utgångspunkt i den s.k. Corfu-deklarationen från 1994. Förhandlingarna har dock inte lett fram till något avtal med Ryssland.

Det finns ett forskningsavtal mellan Euratom och Ryssland som hanterar kärnsäkerhet och ett annat inom området kontrollerad kärnfusion (båda från 2001).

Det finns också ett avtal inom forskning mellan EU och Ryssland som nyligen har förnyats. Samtidigt har också Ryssland framfört önskemålet om att associeras till det 7:e ramprogrammet för forskning. Riktlinjer för förhandlingar om en sådan associering, vilka ska vara styrande för kommissionens agerande, antogs av rådet den 27 juli 2009.

1.2 Förslagets innehåll

Förhandlingsmandatet avser att skapa en "Level Playing Field" dvs. en neutral arena där parterna möts på lika villkor, på kärnenergiområdet för EU-Rysslandsrelationerna där förutom handel med kärnbränsle även ingår industrisamarbete, tekniköverföring, exportkontroll, kärnsäkerhet, strålskydd, avfallshantering, kärnämneskontroll, fysiskt skydd, skadeståndsansvar vid olycka m.m.

Avsikten är att det avtal som förhandlas fram baserat på detta mandat, ska biläggas det s.k. post PSA-avtalet (partnerskaps- och samarbetsavtal) som också förhandlas med Ryssland.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Det är ännu för tidigt att se vilka eventuella effekter det avtal som förhandlas fram baserat på detta förhandlingsmandat kan komma att få på svenska regler.

Myndigheter som kan beröras är bl.a. Strålsäkerhetsmyndigheten och Inspektionen för strategiska produkter.

Förslaget rör ett mandat för kommissionen att föra förhandlingar med Ryssland. Resultatet av förhandlingarna kan inte förutses i detalj i detta läge. De medlemsstater som har kärnkraft kan komma att påverkas ekonomiskt beroende på hur förhandlingarna med Ryssland förlöper.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till överenskommelser med Ryssland på EU-nivå. Regeringen ser helst att det avtal som förhandlas fram baserat på detta förhandlingsmandat, när det gäller ömsesidiga rättigheter och åtaganden, utformas likartat med det s.k. post PSA-avtalet (partnerskaps- och samarbetsavtal) som också förhandlas med Ryssland. Förhandlingarna bör därför kontinuerligt stämmas av mot de förhandlingar som rör det s.k. post PSA-avtalet med Ryssland.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Vid de första konsultationerna har flera medlemsstater varit tveksamma till mandatets utformning, bland annat vad gäller handel och industriellt samarbete. Viktiga frågor för medlemsstaterna är tekniköverföring, monitorering (mätning och övervakning), bilaterala överenskommelser och multilateral bränslebank.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Förslaget har inte presenterats för Europaparlamentet. Parlamentet behöver inte höras enligt artikel 101 i Euratomfördraget.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget till förhandlingsmandat har inte remissbehandlats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 101 i Euratomfördraget. Kommissionen ska förhandla om avtal med tredje land enligt rådets direktiv. Avtal ska ingås av kommissionen med rådets godkännande. Rådet ska fatta beslut med kvalificerad majoritet.

Inte tillämpligt.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget till förhandlingsmandat kommer att beredas i rådsarbetsgruppen för Euratomfrågor under hösten 2009.

4.2 Fackuttryck/termer

WPAQ	Working Party on Atomic Questions, Rådsarbetsgruppen för Euratomfrågor
7:e ramprogrammet	EU:s sjunde ramprogram för utveckling inom forskning och teknik
Level Playing Field	Neutral arena som ger parterna lika förutsättningar
PSA	Partnerskaps- och samarbetsavtal